

INFORMACJA O SZKODLIWOŚCI AZBESTU.

SZKODLIWOŚĆ AZBESTU

Azbest dzięki swoim właściwościom znalazł szerokie zastosowanie w przemyśle budowlanym oraz technicznym. Z azbestu wykonywano pokrycia dachowe, płyty izolacyjne stosowane w budownictwie, filtry w kominach, filtry w produkcji spożywczej, docieplenie rur i elementów grzewczych, rury oraz elementy wodociągowe, kanalizacyjne i grzewcze.

Szkodliwe działanie wyrobów zawierających azbest zostało udowodnione w okresie jego największego rozkwitu w latach 70-tych i 80-tych ubiegłego wieku.

Od 1997 r. w Polsce został wprowadzony zakaz produkcji i obrotu wyrobami azbestowymi wprowadzony ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów azbestowych. Zakaz został wprowadzony ze względu na niebezpieczeństwo jakie stwarza dla zdrowia ludzi.

Pomimo zakazu produkcji i stosowania wyrobów azbestowych, istnieje potrzeba dalszego podejmowania działań w celu minimalizowania ryzyka zdrowotnego dla ludności.

Wyroby azbestowe są niebezpieczne ze względu na długość włókien, które przedostają się do powietrza. Wymiary włókien (zwanymi fibrylami) występują w bardzo szerokim zakresie od kilku nanometrów do milimetrów. Szkodliwość włókien azbestowych zależy od długości i grubości. Najbardziej niebezpieczne są mniejsze włókna. Włókna większe są stosunkowo bezpieczne, ponieważ przedostając się do układu oddechowego człowieka są przez system rzęsków zatrzymywane i usuwane poza organizm. Mniejsze włókna od 0,01 μm przedostają się do dolnego układu oddechowego wbijają się w ścianki oskrzeli oraz płuc drażniąc je i wywołując po latach nowotwory oraz przy systematycznym długotrwałym przebywaniu na obszarze o wysokiej ilości azbestu w powietrzu chorobę – azbestozę.

Na azbest jesteśmy narażeni w pracy, w mieście, w parku oraz w pomieszczeniach zamkniętych. Potencjalnie w terenie zabudowany oraz otwartym azbest może występować wszędzie w różnym natężeniu. Nie ma bezpiecznej dawki jaką organizm ludzki może przyjąć, nie ma również bezpiecznego stężenia oraz nie jest określony bezpieczny czas ekspozycji. Każda ilość azbestu występującego w powietrzu jest niebezpieczna dla człowieka.

Włókna azbestowe zalegają w płucach i powodują zwłóknienia tkanki opłucnej- azbestozę. Azbestoza jest podobna do pylicy węglowej i powstaje w wyniku długotrwałego przebywania w środowisku z wysoką zawartością azbestu w powietrzu. Azbestoza zmniejsza pojemność oraz elastyczność płuc, przez co wymiana gazowa w organizmie jest zaburzona. Choroby azbestowe charakteryzują się tym, że przez długi czas są utajone, nie wywołują skutków chorobowych. Natomiast po pojawieniu się objawów chorobowych, często ma przebieg ostry oraz następuje gwałtowny szybki rozwój choroby. W przypadku nowotworów to ekspozycja na pył może trwać nawet 40 lat zanim rozwinie się nowotwór. W przypadku

zachorowania na raka od wykrycia choroby do śmierci pacjenta nie mijają więcej niż 2-3 lata.

Azbest ze względu na swoje właściwości może w sposób nieograniczony utrzymywać się w środowisku. W związku z tym ekspozycja na azbest może być wysoka nawet dla osób postronnych niezwiązanych z bezpośrednim kontaktem z wyrobami. Największe zagrożenie stanowią instalacje lub obiekty w których znajduje się azbest gdzie jest przetwarzany/utylizowany, na dzikich wysypiskach oraz wszelkie pokrywy dachowe, gruzowiska na których znajdują się uszkodzone wyroby azbestowe.